

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Oceny Inwestycji

Warszawa, 27 sierpnia 2021 r.

OITK.050.23.2021.MWS

Pan
Jacek Partyka
Zastępca Dyrektora
Departamentu Wspierania Polityk
Gospodarczych
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo znak: PG3.056.5.2021 z dnia 24 sierpnia 2021 r. w sprawie odznaki „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi¹, Zasłużonemu Honorowemu Dawcy Krwi, który oddał co najmniej 20 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość jej składników, mogą być nadawane ordery i odznaczenia oraz odznaka "Honorowy Dawca Krwi - Zasłużony dla Zdrowia Narodu", którą nadaje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek:

1. kierownika jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi, w której dawca krwi oddał krew lub jej składniki o objętości uprawniającej do nadania odznaki;
2. organów ogólnopolskich stowarzyszeń honorowych dawców krwi.

Od 2006 roku wydanych zostało łącznie 37 743 odznak Honorowy Dawca Krwi - Zasłużony dla Zdrowia Narodu. Należy zaznaczyć, iż co roku przybywa około 7,5 tysięcy nowych wniosków o nadanie przedmiotowego odznaczenia, przy czym rejestr nie aktualizuje się o informacje na temat zgonów dawców.

W odniesieniu do pytania o ocenę propozycji przyznania 100% ulgi przejazdowej i potencjalnych skutków takiej regulacji, niewątpliwym jest, że proponowana zniżka

---

¹ ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 roku o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1777, z późn. zm.)

100% ulgi dla „Honorowych dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu” mogłaby stanowić silną, dodatkową motywację do oddawania krwi, której nie można wytworzyć sztucznie, a jest ona potrzebna wielu osobom, których życie lub zdrowie ulega zagrożeniu. Jednakże w związku z brakiem bazy danych dotyczących lokalnych przewoźników miejskich, rodzaju ulg, cen biletów, trudno jest oszacować nakłady finansowe, jakie musiałby ponieść budżet państwa z tytułu wprowadzenia na terenie całego kraju bezpłatnego przejazdu dla honorowych dawców krwi.

Należy przy tym podkreślić, iż krwiodawstwo w Polsce, podobnie jak w całej Europie, jest honorowe i dobrowolne w związku z czym nie może ono pociągać za sobą jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej. Każda decyzja o ewentualnym rozszerzeniu uprawnień przysługujących Honorowym Dawcom Krwi podejmowana jest w kontekście obowiązujących przepisów prawa zarówno krajowego, jak i europejskiego, które jednoznacznie stanowi, że oddawanie krwi, osocza lub składników krwi jest uważane za dobrowolne i nieodpłatne, jeżeli jest dokonywane przez osobę z jej własnej woli i nie daje podstaw do jakiegokolwiek zapłaty w formie pieniężnej lub w jakiegokolwiek równoważnej postaci. Wyłącza to również przyznanie wynagrodzenia w formie wypoczynku, który wykracza poza czas odpowiednio konieczny do oddania krwi i dojazdu. Drobne dowody uznania, napoje i zwrot kosztów podróży są zgodne z pojęciem dobrowolnego i nieodpłatnego oddawania krwi. Przysługujące na chwilę obecną uprawnienia dla Honorowych Dawców Krwi należy rozpatrywać nie w kontekście głównych przesłanek determinujących donację, a dowodów uznania i wdzięczności za oddaną krew i jej składniki. Decyzja o oddaniu krwi powinna wynikać z chęci dzielenia się z innymi, nie zaś z kalkulacji zysków. Krew nie jest produktem, jest darem dla drugiego człowieka. Doświadczenia wielu krajów wskazują, że pozyskiwana w ramach honorowego krwiodawstwa krew i jej składniki gwarantuje pełne bezpieczeństwo i ochronę zdrowia zarówno dawców, jak i biorców krwi, którzy są filarem krwiolecznictwa. Należy pamiętać, że biorcami krwi są osoby chore, dlatego niezwykle istotne jest, aby determinacja związana z oddawaniem krwi wynikała z potrzeby serca i była szlachetna oraz świadoma.

Z poważaniem

Małgorzata Iwanicka-Michałowicz

Zastępca Dyrektora

/dokument podpisany elektronicznie/